

Petra Klabouchová

Prameny Vltavy

Brno 2021

Příběh, který se nikdy nestal, zrozený na pozadí skutečných událostí, které se naopak vepsaly do šumavských plání krvavým písmem.

Hlavní postavy příběhu jsou smyšlené. Tragické osudy jejich předků však vycházejí z historických dokumentů, archivů a svědectví místních pamětníků.

Kniha je vzpomínkou věnovanou všem velkým a malým šumavským hrdinům. I těm zapomenutým, kteří mezi zdejšími kopci vydechli naposledy a nezůstalo po nich nic. Jméno, hrob ani křížek, kam položit kytičku.

Už skoro půl hodiny kope do ztvrdlé hromady sněhu u cedule se zákazem zastavení. Sněhová halda mu sahá až po bradu. Modré sněhule po bráchovi má už teď úplně promáčené. Uvnitř cítí mokré ponožky. Ledové, až to bolí. Jako tisíc jehliček do malých dětských prstíků. Mráz mu zalézá za nehty, na rukou i na nohou. Už by chtěl jít domů, do tepla. Zvedne oči k bytovce naproti. K rozsvícenému oknu ve třetím patře. Ne, ještě nemůže. Pořád na sebe křičí. Je to slyšet až sem dolů.

„Zase se hádají, co, Luky?“

Prcek se vylekaně otočí za mužským hlasem. Je už skoro tma a jediné dvě pouliční lampy tady na náměstí nefungují od doby, co do nich někdo vloni na Silvestra střílel brokovnicí. Proto si ho Lukášek nevšiml. Tibor Cigán. Tibor teda určitě, Cigán se asi nejmenuje, ale všichni mu tak říkají. Prý byl dlouho zavřenej. Pět let natvrdo, holky a perník. To se povídá po vsi.

Sedí před hernou Eso u hlavní silnice. Jediné silnice. Za komunistů tam v podloubí prodávali mléko a rohlíky. Tibor Cigán dřepí rozvalený před vchodem na schodech, těch dvou zarostlých ze strany zeleným mechem, jak na ně čurají psi a ožralí. Kouří.

„Říkám, doma se zase hádají, že jo?“

„Hm, hádají,“ špitne osmiletý blondáček s hlavou ještě víc sklopenou a nervózně kope pravou nohou do zmrzlého sněhu.

„A ty nemůžeš domů, když se hádají? Bys taky jednu chytil, co?“

„...se mi nechce...“

„Hele a není ti zima, chlape?“

„Trochu...“

Tibor Cigán se rozhlédne po náměstí. Tak tomu tady říkají. I když opravdové náměstí tu nikdy neměli. Ve skutečnosti zde žijí v těch pár barabiznách podél hlavního tahu z Vimperka na hraniční přechod ve Strážném. Přes den tu táhne jeden kamion za druhým, provoz jak na Jižní spojce, sklenky na poličkách tancují, domy jsou zanesené šedivým popílkem a babky mají strach přejít ulici. Náměstí je tam, kde je silnice nejširší, napravo třikrát denně staví autobus a nalevo mají poštu. Zatím. Prý už ji brzy zavřou, šušká se. Musí, stejně by za chvíli spadla a na opravu v obecní kase není.

V té řadě domů má všechna okna jenom herna Eso. I stará hospoda, prý ta nejstarší na celé Šumavě, se po kouskách rozpadá. No jo, vesnice bez hospody, to je jasnej konec. Jak už je to dlouho, co je zavřená? Deset let? Možná i o něco víc. Ve štítu skoro nečitelný nápis Gasthof a v oknech potrhaná plachta s nabídkou realitky „Veřejná elektronická dražba“. Jo, to už taky bylo hodně dávno. Kdo by si takovou ruinu kupoval? Ani zadarmo by ji tu nikdo nechtěl.

Tibor Cigán vidí, že jsou sami. Nikde ani noha. Oblečený v černé prošíváné bundě a červených tepláčkách, obojí značkové s třemi pruhy na švech. Dívá se na to promrzlé mládě přes dým cigarety a kroutí hlavou. Pak se ztěžka zvedne ze schodů. Funí, musí se opřít o zrezivělé zábradlí. Možná by měl

přestat kouřit a možná by měl zhubnout, ale proč? Správně cikán nehubne, na správném cikánovi musí bejt vidět, že se má dobře, a když se má až moc dobře, tak jde rovnou do nebe. I kdyby do pekla, furt lepší než tady.

„Hele, chlape, poď. Vemu tě k nám domů, nebo mi tady zmrzneš.“

Lukášek zavrtí hlavou.

„Já nesmím. Maminka se bude zlobit. S cizíma lidma já...“

„Jaký cizí lidi, prosím tě. Mě neznáš nebo co? Já si to pak s tvójí mámou vypořádám, nech to na mně.“

Prcek se školní taškou na zádech ještě váhá. On by šel. Je tu fakt hrozná zima. A když se maminka se strejdou hádají, tak se někdy hádají až do rána. A na všechno zapomenou. I na něj. Ale až to strejda zjistí, že šel pryč s Tiborem Cigánem, to bude teprve mazec. Vezme ho tou starou velikonoční pomlázkou, co si na něj schovává na skříni. Je už celá seschlá, a když s ní dostaneš, tak to fakt bolí. Přes zadek a hlavně přes prsty, když se bráníš. Maminka nedostává pomlázkou. Ta od strejdy dostává pěstí, ale Lukášek o tom nesmí s nikým mluvit. Maminka ho moc prosila, aby to nedělal.

Tibor Cigán si nedočkavě prohlíží promrzlého klučinu. Položí mu ruku na ramínka. Je tak malej. Kolik mu asi může bejt? Sedum? Osum? Znovu si prohlédne zkřehlé tělíčko před sebou. Ten nejkrásnější věk. A přitom je všem ukradenej, nechají ho samotnýho za tmy courat touhle dírou. Nikoho nezajímá, jestli se vrátil ze školy. Tolik hroznejch věcí se může takovým modrookým chlapečkům s porcelánovou pletí takhle u cesty směrem k hranicím stát... Tibor ho pohladí tlustou rukou se zlatými prsteny po hlavě. Rozcuchané vlásky v barvě zralého obilí voní po dětském šamponu. Jahodově.

„Tak co, jdeme, chlape? Naše Barča má nový štěňata. Šest jich má. Jedno je celý bílý s černou skvrnou na čumáku. Nechceš ho vidět?“

Lukášek ještě naposledy mrkne k oknu ve třetím patře. Za záclonou je vidět mužská postava, co rozhazuje rukama zaťatýma v pěsti. Přikývne a sebere z chodníku látkový pytlík s bačkorami.

Tibor Cigán otevře zadní dveře postaršího černého mercedesu, co už má lepší časy dávno za sebou. Pětadvacet let a dvakrát přetočený tachometr, ale furt je to měďour. Na zadních sedačkách jsou tygrováné potahy a válí se tam zaslintaný polštář z psího pelechu.

„Pšina jedna prašivá! Počkej, já ti to trochu vočistím, ať nejsi samej chlup,“ opráší Tibor Cigán rukou místo u okna a pomůže nastoupit blondáčkovi s modrými sněhulemi. Takový krásný voči! A smutný, hergot, děti by neměly mít smutný voči. Ale svět je hajzl. Než za ním zabouchne, znovu se rozhlédne ulicí. Nikdo.

„Heleno, napiš mi to na futra, jo? Mám tu ňákou práci,“ zařve Tibor Cigán do dveří herny.

Opilý ženský smích je mu odpovědí.

„Slyšeli jste to, chlapi? Prej práci! Není to náhodou pro cigány sprostý slovo?“

Tibor se zašklebí a pomalu nasouká svoje rozměrné tělo za volant oprýskaného mercedesu. Lukáškovi na zadní sedače začala pomalu padat hlava únavou. Už ani neslyší, jak motor naskočí a auto tiše vyjede z parkoviště. Nalevo směr Vimperk, napravo Německo. Černý vůz mine ceduli se jménem obce, na kterou někdo nastříkal sprejem symbol ženského pohlavního orgánu, a rozjede se tmou směrem k hraničnímu přechodu.

Sedí u televize ve ztemnělém obýváku a bezmyšlenkovitě sleduje míhající se záběry na modravě zářící obrazovce vedle fíkusu. Večerní zprávy. Souhrn té největší žumpy dalšího končícího dne.

Vedle něj v křesle podřimuje Anna. Stejně jako každý volný večer posledních čtyřiceti let. Kdysi dávno jim k tomu svítila televize černobíle, pak přišla barevná, potom placatá, nakonec tahle. Prý nejbarevnější a nejplacatější na trhu, tvrdil ten zženštlý mladíček s pěšinkou ve vlasech a fialové uniformě oddělení elektroniky. Jemu to bylo vlastně úplně jedno, jak moc je ten krám placatej. Hlavně že něco doma mluvilo místo nich. Ticho nenáviděl. A z jejich manželství už nic jiného nezbylo. Ticho a vyčítavé pohledy.

On žil pro svou práci. Kariéra na pražské kriminálce byla za komunistů pro někoho s jeho „původem“ čirou fata morgánou. Pak ale potkal zázrak. Annu. Před jejím otcem se z nějakého důvodu samy otvíraly všechny dveře. Nikdy nepochopil, co musel mít ten dědek za kontakty, aby mu šli všichni tak na ruku. Jenom jediný člověk se mu kdy odvážil odporovat. Jeho vlastní dcera. Mohla mít kohokoliv, vybrala si jeho. A tchán nakonec zatlačil na svoje páky. Jemu se splnil sen. Ale musel se snažit, sakra snažit. Ještě dnes má občas pocit, že ta ohnutá záda snad nikdy nenarovná. Stačil jeden jediný chybný krok, šlápnout někomu na kuří oko... Hrozná doba.

Domů na Šumavu se dostal možná dvakrát do měsíce, podle služeb. A Anna tu uprostřed ničeho s mizerným policejním platem vychovávala sama tři děti. Jejich děti. Všechno leželo jen na jejich bedrech. Zlatá Anička. Nikdy nelamentovala. Ani když nemohl být doma na Vánoce. Na ty první. Druhé. Páté.

Říkával jí „Anynko moje“. Ona toho nikdy moc nenamlu-
vila, za ni mluvily její oči. Pokaždé ho čekaly, plné tepla a lásky,
ať už se vracel vyhladovělý půlnočním vlakem, nebo nad svi-
táním stopem od Budějč. Neměli tenkrát vlastně vůbec nic.
Ani to hloupé auto. Jen sami sebe.

Čas letěl, jeho povýšili, přišla jiná doba. Hergot, jestli byla
jiná! Znovu se musel otáčet. Dokazovat, že nepatří k těm před-
tím. Mezitím děti odrostly. Byly vůbec někdy malé? Vlastně
si ani nepamatoval. Vyletěly z hnízda, v kterém on byl celou
tu dobu jen občasným hostem.

Snažil se. Snažil se ještě víc, aby Anně dokázal, že ty ztra-
cené roky měly nějakou cenu. Že ty stříbrné pramínky v jejích
vlasech, které neviděl šedivět, jí teď zaplatí zlatem. Komu to
chtěl opravdu dokázat? Možná hlavně sám sobě. Tak moc,
až ztratil cestu.

Ten „omyl“ změnil všechno. Doma o něm nemluvili. Nej-
dřív ho ti z vedení do toho všeho namočili a pak z něj udělali
výstražný příklad. On se tenkrát složil. A Anna se zase starala.
O peníze, o domácnost, o něj. O slabocha, který zůstal brečet
v koutku nad svým bebíčkem s hrstí prášků na hlavu. Anna
se snažila dokázat mu, že je stále na jeho straně. V dobrém
i zlém. Jenže ty její oči... Nemohl by říct, kdy přesně, ale na-
jednou přestaly mluvit. Přestaly hrát.

Jeho přeložili. Za trest. Pár let do důchodu, a byl zpátky
tam, kde začínal. Tady na konci světa. Okresní kriminální
oddělení plné mladíčků s chmýřím na bradě, co mu ten jeho
„omyl“ dávali řádně sežrat. Jak škodolibý umí být osud. Ko-
nečně pracoval pár kilometrů od domova, ale tam ho už ni-
kdo nečekal. Jen zapnutá televize a Annin ledový pohled plný
opovržení.

Vše se zhoršilo, když jí před lety diagnostikovali Parkinsonovu chorobu. Nejdřív se jí tak divně chvěl jazyk v ústech, když mluvila. Jako zmijí jazýček. Potom se jí začaly třást ruce, táhla za sebou nohu. Zase se složil. Místo aby jí stál nablízku. Najednou byl znovu celé noci ve službě, než by ji viděl pomalu odcházet. Srab!

Nikdy mu to neřekla přímo, ale její oči ano. Nenáviděla ho. Byla to jeho chyba, všechno byla jeho chyba. Zpackaný, promarněný život! Byla by si zasloužila skutečného chlapa, ale osud jí nadělil tuhle zbytečnou slabošskou trosku, o kterou se nikdy nemohla opřít.

Podala žádost o umístění do domova s pečovatelskou službou. Nechce tu s ním už být. Chce, aby se konečně jednou v životě někdo staral o ni. Brečel. Ano, ten večer brečel jak prašivý psík, aby ho tu nenechávala samotného. Aby neopouštěla jejich domov. Jeho domov. Neuměl si ani představit žít život bez ní. Byla tu vždycky, když potřeboval... Ona už ale k jeho patetickému kňourání ohluchla. Ledová, znechucená. Ani jejich děti ji nepoznávaly. Maminka tu nechá tátu samotného? Nechá!

Doktor tvrdil, že je to normální. Deprese, emotivní poruchy, výčitky, sebelítost. Prý klasické nemotorické příznaky této hnusné nemoci. Jenže on věděl dobře, že to teplo v jejích očích zhasl on, ne nějaké příznaky. Teď už tu vedle sebe jenom čekali, až se uvolní místo v domově specializovaném na nemocné Parkinsonem. Možná pár měsíců, možná ještě rok. Pak všechno skončí. Ona začne nový život, i když umírá, on tu sám bude čekat na smrt, i když by mohl žít.

Tmu prořízne zvonění telefonu. Zvedne se z gauče a sáhne po mobilu.

„Slyším.“

Ani se nepředstaví. Nikdo jiný než z práce jim přece nevolá. Anně snad ještě dvakrát do roka stará Klostermannová z protějšího kopce, když potřebuje novou bylinkovou mast na bolavá kolena. Jó, kytky a bylinky, to je asi poslední Annina opravdová láska. Od jara do podzimu pěstuje, sbírá, suší, louhuje. Jak ji to naučila máma a tu zas její máma. Někde tam na loukách Zakarpatské Ukrajiny, odkud sem po válce přišli za štěstím. Vždycky si ji dobíral, že radši nechce ani vědět, co to je za lektvary, aby nakonec nemusel zavřít vlastní ženu.

„Dobře. Jsem tam za pět minut.“

Otočí se k Anně. Křeslo už je prázdné. Její tmavý stín se namáhavě plouží se ztuhlou levou nohou chodbou k ložnici.

„Já... volali mně... prej se dole na vsi ztratil malej Lukáš Kunců. Musím tam, znáš je přece, beze mě nenajdou ani vrata od požární zbrojnice. Bůhví, kdy se vrátím, nečekej na mě.“

Ani se neotočí.

„Tak dobrou, Anynko.“

Bouchnutí dveří od ložnice mu je odpovědí.

Hustě sněží a fouká od severu. Od Borových Lad. Silně a mrazivě, jak už to v tomto kraji bývá. To není vítr, to jsou nabroušené žiletky, co mu krájí tváře na tisíce kousků. Předpověď na dnešní noc mluvila na Šumavě o minus deseti stupních, tady a před svítáním to ale půjde pod patnáct.

Vlhká zima se mu vtírá pod kabát a uhlím zapáchající všudypřítomná mlha tiší kroky. Zvedne límec kabátu tak, aby mu neomrzly rty, a prvně se nadechne. Jako když ho bodnou do plic nožem na chleba. Jestli je ten kluk někde venku, tak potěš pánbůh! Skloní hlavu a vyrazí rychlým krokem dolů z kopce

k náměstí. Chodník tu nemají. Nikdy neměli. Ani ty pouliční lampy nikdo nedá do pořádku, hergot! Jestli ho v týchle tmě sejme nějaký ospalej bulharskej kamioňák...

Silnice pokrytá nasolenou a znovu umrzlou břečkou tu roztíná okolní horské svahy jako nevzhledná jizva. Pokud ta jediná cesta spojující umírající vesnici se zbytkem světa byla jizvou, sama obec hyzdí tvář šumavské krajiny jako zanácený vřed.

Kdysi měla i ona svoji duši. Krásnou a čistou, jako divoké koně na břehu řeky. Údolí uprostřed kopců kolébající v lůně právě narozenou Vltavu. Žili tu lidé srostlí s touto drsnou zemí silnými kořeny. Prostý lid, dva národy, dva jazyky, spojené nekončící dřinou, láskou k domovině a vírou ve staré pořádky. Ale to už je tak hrozně dávno. A čas se postaral, aby nebylo pamětníků.

Nejdřív odtud po zabrání pohraničí utekli Češi, pak vyhnali Němce. Přišli ti noví. Z Rumunska, z Maďarska. Z Ukrajiny. Cizáci. Slíbili jim nový domov. Ten těžký kraj je ale potřeba milovat, hodně milovat, abys odtud hned neutekl. A jim v žilách láska otců k tomuhle tvrdému kousku země zkrátka chyběla.

Většina časem zmizela za lepším. Ti, co zůstali, tu nikdy nebyli opravdu doma. Kraj bez rodáků. Stavení i políčka bez laskavé lidské ruky umírala, a nakonec naposledy vydechla, když místo nich někdo kdesi na okrese rozhodl nechat zřídít JZD a řadu bytovek pro budovatele světlé budoucnosti. Tak přesně tenkrát se tu zastavil čas.

Pak se křišťálová koule ještě párkrát otočila a do vltavského údolí zase přišla nová doba. Svoboda, říkali. Svoboda na konci světa. Němci se vrátili. Za levnými šlapkami u cesty, cigaretami bez kolků a nahými trpaslíky z porcelánu.

Lipno prodali Holanďanům, co si tam vybuďovali svůj oranžovo-modrý Legoland. V Rudě se místo hraničního pásma, kde se ještě včera střílelo ostrýma do živého, staví jak o závod. Na Kvildě, Zadově, Kašperkách se z každé druhé chalupy vyklubal penzion pro luffáky, co si chtějí sáhnout na opravdový strom. Kdo kde zrestituoval po pradědkovi nějakou louku, už ji prodal na stavební pozemky developerům, kteří pak nabízejí nadšeným Pražákům „luxusní šalety v samém srdci národního parku“. Turistů je tu víc než hrabošů, a ti se přitom letos ani nesmí trávit. Peníze tečou proudem. Někde tu svobodu uměli využít. Ne tady. Sem k nim snad ani ten kůrovec nechce.

Zachumlaný do kabátu až po uši mine pár oprýskaných staveb bez oken, co tu zůstaly ještě po sudetských Němcích. Čtyři šedé bytovky ze šedesátých let a zavřenou čerpací stanicí se dvěma stojany. V některých oknech kolem ještě září levná vánoční světýlka z vietnamské tržnice, na dálku blikají nevkusem.

Vzduch je cítit nakyslým kouřem. Všechno jím tu je cítit od podzimu až do prvních borůvek. Tou dusivou mlhou páchnoucí trochu po levném uhlí, trochu po petfláškách plněných pilinami, s kterými v zimě topí starej Pojzl nad nádražím. Kretén! Tuhá paliva v praxi.

Zastaví před budovou poštovního úřadu s urvanou klikou ve dveřích, kde už v kroužku přešlapuje hlouček místních.

„Tak co tu máme, mladej?“

„Lukáš Kunc. Osm let. Blond vlasy, modré oči, výška...“

„Já přece vím, jak vypadá malej Kunc, krucinál! Na tohle nemáme čas, tady nejsme ve škole! Už teď ten kluk musí bejt zmrzlej jak psí hovno.“

Mladý policista si nervózně odkašle a začne znovu. Jeho první skutečné místo, hned po akademii. Tohle by mohl být jeho první opravdový případ. Snaživý, hladový po uznání. Vlastně mu někdy mladej Sucharda připomínal sebe sama. To už je ale hodně dávno.

„Kluk by se mohl pohybovat v okolí domova nebo někde směrem na Františkov. Žijí tam jeho prarodiče a už v minulosti k nim zkoušel několikrát utéct. Naposledy ho viděli dnes kolem 15.00 před školou. Matka nahlásila jeho zmizení ve 20.30.“

„To si všimla brzy, že jí chybí osmiletý dítě, káča pitomá! Zase měli doma veselo, že jo?“

Sucharda si důrazně odkašle a diskrétně pohne hlavou k hloučku přihlížejících. Myslí si, že ji přehlédl.

Jo, jasně že je mezi nima. Běžová bunda, sklopený ramena, opuchlej dolní ret. Není slepej, zná ji od mala. Taková to byla hezká holka. Chytrá, šikovná.

Snad měla jít i na vejšku do Prahy. No a dopadla stejně jako každá druhá tady. Láska nebeská, jenže ty se nenažereš, místo vejšky plenky, on přišel o práci, o druhou, o třetí, ona občas k ňáký modřině, kterou se on ujišťoval, že aspoň doma je ještě chlap. Bída s nouzí, další frajer, znova plenky, rum a náplasti. Tenhle už je čtvrtěj? Další novejš střejšda.

„Já vezmu pár chlapů s sebou autem na Františkov. Tady doktora určitě, ten to tam zná jak svý boty. Ty tady zatím zorganizuješ posily. Dobrovolníky. Obejdi baráky, ať nám jdou všichni chlapi pomoct. Baterku, mobila a vždycky aspoň po třech! Jasný? Ať mi v tomhle počasí sami někde nezmrznou. A zavolej do Budějč! Hned! Potřebujeme psovody, lidi a heliokoptéru s termovizí! Máme někde v kopcích osmiletýho kluka.“

Sucharda nerozhodně pokrčí rameny.

„V tomhle počasí nám vrtulník nedají, pane. Ani psovody. Snad ráno...“

„Ráno? K čemu nám asi ráno budou? Malej Kunc není naplněnej nemrznoucí směsí, hergot! Zapiš si jméno a služební číslo toho idiota a řekni mu, že ráno už se nemusejí obtěžovat. Tu zmrzlou mrtvolku já jim osobně nafotím a pošlu do všech televízí i s jeho jménem. Ať si to pak novinářům vysvětlí sám.“

Jo, v tomhle umí chodit líp než kdokoliv jinej. On, co poznal „velkej svět“. Kvůli nějakýmu parchantovi ze Šumavy teď v noci nikdo jen tak zadek nezvedne. Pro takový případy je vždycky moc tma nebo moc vítr, však je zná. Nikdo se sám nerozhoupe, radši čekat, až si to vezme na triko někdo jinej, nebo se kluk najde sám. Po dobrým tady nikam nedojdeš. Teď si vychutnává pohledy vyděšených vesničanů kolem. Kouká z nich respekt k někomu, kdo ví, o čem mluví. Najednou se vám už nehnuším, co? Když potřebujete pomoct, tak je vám ten můj „omyl“ ukradenej. Cítí, jak se mu do žil znovu vrací život. Snad není ještě úplně pozdě. Ne pro malýho Kunce, ale pro něj. Třeba mu dneska dává osud v tomhle zapadákově plným neschopnejch idiotů další šanci. Možná si to Anna nakonec ještě všechno rozmyslí.

O pár minut později už jsou zasněžené stráně z obou stran silnice plné kmitajících světýlek. Tmou se ozývá Lukáškovo jméno v nekončící ozvěně, přes kopce od Slatiny po Račí až k lesům na Polce. Jen o chvíli později se k nim seshora přidává temné hučení vrtulníku.

Boří se do sněhu vysoko nad kolena. Tma nočního šumavského lesa je černější než sama smrt. Svírá je ze všech stran.

Mihotavý kužel světla z ruční baterky mu ukazuje hluboké šlépěje těch před ním. Někde tam nahoře se brodí sněhem doktor s polesným. Doktorskej má zrovna něco s nohou, slabě na ni napadá. Asi zase někam spadl při těch svých túrách po kopcích, soudě podle čerstvých škrábanců v obličeji. I kdyby doktor s polesným kulhali na obě nohy, stejně těm dvěma nestačí ani omylem. Přestal s nimi závodit už před hodnou chvílí. Polesný je trénovaný, doktor zase o dvacet let mladší a on cítí na sobě každý z těch zatracených roků navíc. Sněhová chumelenice ho bičuje do tváří. Pod kabátem mu po zádech stéká čůrek potu, kravál pádícího srdce a vlastních sípavých nádechů ho ohlušuje. Někde hodně vzadu zůstala i ona. Museli ji vzít s sebou, na scény teď nebyl čas.

Cítí v zádech její pohled. Od něj se soucitu teda určitě nedočká, nána jedna! V autě seděla hned za ním a táhlo to z ní jak z nejlevnějšího pajzlu. Kolik takovejch už za ty roky viděl? Dost na to, aby je nelitoval. Chlapi a chlast, chlapi a chlast, pořád dokola, dětství těch malejch v hajzlu a probudí se, až když je na všechno pozdě. Máma roku!

Alkohol už z ní dávno vyprchal. Svět je zpátky. Tohle nechtěla. Nic z toho nechtěla! Jen mít se občas o koho opřít, nebýt tady na tu šedivou beznaděj zpackanýho života sama. Prostě taky někoho mít, kruci! Jenže kdo by chtěl rozvedenou mámu od dvou dětí, bez peněz, ztrhanou, lítostivou plačku? Přebráno, holka, přebráno a rozebráno. Zbylo pár frustrovaných ožralů bez práce, prasáků a hajzlů. Aby nezůstala úplně sama, nechala se stáhnout spolu s nimi ke dnu.

A teď? Tak takhle vypadá konec? Pozdě, pozdě, pozdě na všechno... Křičí. Ze všech sil už hodiny volá do té ledové tmy jeho jméno. Tak, že jí každý nový výkřik vžene do očí slzy

bolesti. Plíce se jí trhají, už nemá hlas. Marně zatíná pěsti, dusí se, jen aby jí z krku ještě vyšel zvuk. To už snad ale není ani lidský hlas. Jen chrčení raněného zvířete.

Nemůže na něj ani pomyslet. Kdykoliv jí mozek naplní odlesk jeho rošťáckých očí, ten hlásek „maminko, maminko, já tě mám tolik rád!“ , cítí, jak se jí tělo trhá na nekonečno krvavých kousků. Zakázala si myslet. Soustředí se na každý krok. Další a pak další a ještě jeden. Boří se chvílemi do sněhu až k pasu. Padá, plazí se, zvedá a zase padá. Nikdo jí nepomůže, nikdo na ni nečeká. Ty nenávistné pohledy plné odsouzení má pořád před očima. Její chyba! Všechno tohle je jenom její, její chyba a ona by tu měla chcípnout, ne on...

Znovu padá. Sníh je zmrzlý, křupe do tmy jako zlomená hostie v prázdném kostele. Ledové krystalky se jí zařezávají do dlaní jak skleněné střepy. Rukavice nemá, ruce už dávno necítí. Zůstává za ní na bělostné pláni pod světlem hvězd nekonečné šumavské oblohy krvavá stopa. Na okamžik se zastaví a zakloní hlavu k nebi. Panebože, já tě prosím! Slyšíš mě? Bože, potřebuju s tebou mluvit!

Kdesi v zádech má Bučinskou cestu a ještě dál Vltavu zurčící pod ledovým krunýřem. Před sebou víc tuší než vidí drsné vrcholy Stolového hřbetu. Vysoký stolec, Kamenná a Stolová hora. Jsou ještě tmavší než noc nad nimi. Jejich zdivočelé lesy monotónně šumí pod poryvy severáku. Šumí, šumí, celá Šumava šumí, křičí a směje se jí do tváře. Selhala. A teď musí platit. Znovu se postaví na nohy a vydá se mýtinou do prudkého svahu před sebou.

Něco není, jak má. Chvíli jí to trvá. Myšlenky jsou zpomalené, čeká, než doběhnou do cíle. Ten kus kmene! Tam napravo, daleko od pěšinky vyšlapané ve sněhu doktorem a polesným.

Znovu na něj zamíří paprskem baterky. Così je na něm špatně. Ještě stále nechápe, jen cítí. Strom leží na sněhu, jako by nic nevážil. Nepropadl se hluboko do závějí, není přikrytý novým sněhem. Prostě jen tmavá skvrna.

Srdce se jí na okamžik zastaví. Prázdnost, smrt. Tak takhle bolí umírání? Říká se, že srdce puklé žalem bolí. Netušila, že bolí doopravdy, fyzicky, i v tom úplně posledním kousičku těla. Rozběhne se sněhem z posledních sil směrem k padlému kmeni.

V kapse mu zvoní telefon. Chvilu s ním bojuje, než mu zkrchlé prsty začnou znovu fungovat.

Suchardovo číslo.

„Máme ho! Máme ho!“ slyší udýchaný hlas mladého kolegy. „Je v pořádku, úplně v pořádku!“

Zdá se mu to, nebo Sucharda na druhé straně skutečně brečí radostí? V první vteřině pocítí úlevu i on. Případy mrtvých dětí vždycky nenáviděl. Ty jejich oči... Tak malej Lukáš je v pořádku, no díky bohu za to.

Okamžik poté ho píchne na prsou. Hergot, nebyl u toho. On ho nenašel. Plácá se tady po kopcích a mezitím jeho hrdinská chvíle skončila dřív, než začala. Hlava zpracovává špatné zprávy. No, v každém případě to byl on, kdo zorganizoval včasnou záchrannou akci a hoch byl nalezen pod jeho vedením. Alespoň nějaký krátký rozhovor pro regionální noviny, třeba i pro celostátní zprávy, když bude mít trochu štěstí, by z toho mohl kápnout. Anniny oči by se mohly znovu naplnit zájmem.

„Byl celou dobu doma u Žigových,“ pokračuje ale hlas v telefonu a jemu rázem měknou nohy v kolenou.

„Jak u Žigových?“

„Tibor Žiga, ročník 1965, trvalým bydlištěm v...“

„Ježíšikriste, mě nezajímá starej Žiga, řekni mi, co u těch cigánů dělal, když my ho hledáme po horách.“

„No, pan Žiga viděl pohřešovaného chlapce, tedy když ještě nebyl pohřešovaný, hrát si samotného u cesty, a jelikož se obával o jeho zdraví a bezpečí a chlapec se nechtěl vrátit do svého bydliště, kde probíhala rodinná rozepře, pan Žiga ho vzal k sobě domů. Několikrát se pak snažil dovolat rodině Kunců, kde ale telefon nikdo nebral, pravděpodobně stále kvůli rodinné hádce. Když se k nim nakonec vypravil osobně, nikdo nebyl doma, protože už někde hledali malého. Před několika minutami tedy dorazil na policejní stanici, aby ohlásil, že má u sebe nezletilého a nedaří se mu zkontaktovat jeho rodiče.“

Snaží se ovládat vztek, co mu kvapem stoupá do hlavy. Znova je všechno na kousky! Žádný rozhovor, žádná nová šance se nekoná. Jen z ostudy kabát. Tupí vesnický idioti!

Polkne a nadechne se. Ještě neskončili, někdo musí těm hlupákům dát poslední pokyny.

„Konec akce, mladej. Odvolat Budějcký, já si to s nima pak vyřídím. Stáhnout chlapy z kopců, my se vrátíme za...“

Zbytek už Sucharda nikdy neuslyší. V tom okamžiku totiž ticho zasněženého vltavského údolí prořízne výkřik. Nekonečný, svíravý. Ten, co se rodí hluboko v krvácející hrudi a nese s sebou poselství smrti. Jeho ozvěna se bude ještě několik dlouhých chvil odrážet od vrcholků Stolové hory až k lesům na německé straně Šumavy. Může takhle vůbec křičet člověk? Může, ale ne každý. Jenom žena. Matka Ivica, co právě přišla o svoje mládě.

Žene se dolů z kopce jako lavina. Neví kam. Prostě dolů, za tím hlasem. Boří se, padá. Poskakující baterka svítí všude kolem, jen ne na cestu.

Dorazí jako poslední. Polesný drží kolem ramen ženskou postavu. Ta se třese a lapá po dechu v jakémsi hysterickém záchvatu. Když ji mívá, zahlédne na chvíli její tvář. Ubulená, flekatá, s očima většíma než všechen strach světa. V jejím pohledu však vidí cosi jako úlevu. Vysvobození.

Před nimi ve sněhu dva stíny. V jednom z nich pozná doktora. Najednou vypadá jako starý chlap, i když mu bude jen něco přes čtyřicet. Klečí v závěji kousek od té druhé tmavé skvrny. Ježíšmarjá, se mi tady ke všemu ještě někdo zranil? Rychle nahmatá baterku, která mu bezvládně visí na lanku obtočeném kolem rukavice.

Kužel světla rozřízne tmou a dotkne se té ležící beztvaré věci.

Dvě chodidla! Dvě bosá chodidla uprostřed ledové pláně. Krucinál! Cíví mu přímo do tváře. Škubne to s ním. Strach? Ne, strach z mrtvých nikdy neměl. Na tohle ale už nemá věk. Snaží se držet světlo rovně, aby si nikdo nevšiml, jak se mu chvěje ruka. Baterka šplhá výš. Ještě výš. Kousek po kousku dává tvar tělu. Spícímu dívčímu tělu.

Nejdříve vidí nohy. Nehybné štíhlé nohy, přimáčkklé k postavě schoulené do klubička. Bledé paže stále ještě objímají kolena. Křečovité, v posledním záchvěvu života, který se snažily chránit. Na sněhobílém pozadí mají promodralý odstín smrti. Polesný odvrátí oči kamsi k vrcholům smrků. Dívat se mrtvým do tváře není pro každého.

Je oblečená do promáčeného pyžama. Lehká pruhovaná látka jí přimrzla ke kůži tak, že se pod ní jasně rýsuje každý tvar té křehké postavy. Ještě skoro dětského těla, co se pomalu

stávalo dívkou. Světlé dlouhé vlasy jsou spleené do ledových pramínků, rozhozených kolem hlavy, jako by jen spala na bělostném polštáři. Některé z nich jsou přimrzlé k její tváři. Zakrývají bledý obličej. Sněhurka se špatným koncem.

Může být smrt krásná? Protože ten obraz před jeho očima, i přes veškerou svou hrůzu, krásný je. Možná proto, že mládí neztrácí svou krásu ani ve smrti. Jeho oči se setkají se zrakem doktora klečícího vedle těla. Ten jen slabě zavrtí hlavou. Nahlas to říct nechce. Nemusí. To, že tady je smrt dávno předběhla.

Lehce, úplně zlehounce se dotkne dívčina čela a odhrne jí vrstvu čerstvého sněhu a zmrzlých vlasů z tváře. Sněhurčiny tváře. Velké modré oči hledí tiše vzhůru na noční nebe plné těžkých mraků. Klidné, skoro nadpozemsky klidné. A... těžko říct, možná si to jenom přeje, ale její promodralé rty jako by se slabě, skoro neznatelně usmívaly.

„Malá Velková,“ zašeptá doktor.

Opět nemusel. Jejich vesnice má slabých čtyři sta duší. Každý z nich, kdo tu téhle noci stojí v tom podivném, tichém kroužku nad spící Sněhurkou, ji zná. Malá Velková.

Světlo baterky sklouzne po její bradě a krku až k prvnímu knoflíku pyžamové košile. Zmrzlé pramínky vlasů předtím nezakrývaly pouze dívčinu tvář. Trhne to s ním. Ježíšikriste! Ježíšikriste, tohle mi nedělej, prosím tě!

Teď už ji vidí i ostatní. Surreálná, vzdálená vzpomínka, kterou hlava nebere. Nepatří sem. Už dávno ne. A přece tu je. Žlutá šesticípá hvězda velikosti dlaně. Davidova hvězda, našitá na levé straně toho pruhovaného pyžama. Přesně tam, kde dotlouklo Sněhurčino srdce. Proboha proč? Čí chorej mozek by mohl...

Tma a sníh, černá a bílá, hvězdy a zubožené ženské v pruhovaných pyžamech. Jako dívat se na zažloutlou černobílou fotografii z válečných časů. Ne dívat se. Být na ní. Stejně fotky zrovna dnes plnily titulní stránky všech novinových plátků. Mezinárodní den vzpomínky na oběti holokaustu.

Tíseň mu svírá hrudník. Vysoké smrky kolem dál šumí svou píseň o divokých hvozdech Stolové hory, do toho prokletého kraje v jejím údolí se ale právě vrátila pachůť dávno zapomenutého strachu.

4.24 / 83 dní od nalezení těla Terezie Velkové

VÝSLECH PODEZŘELÉHO

Vzbudí ho vibrující mobil na nočním stolku. Suchardovo číslo. Vteřinu zírá do tmy ložnice. Kolik je proboha hodin? Sedne si na postel. 4.24. Poslepu nahmatá nohama bačkory na podlaze a tiše se vyplíží z ložnice. Aby nevzbudil Annu. Ta se na druhé straně lůžka ani nepohnula. Buď neslyšela, nebo dělala, že neslyší.

Rozsvítí si, teprve až za sebou zavře dveře koupelny. Světlo halogenové žárovky ho praští do nateklých očí. Tiše zaúpí. To je ale kosa, hergot! Copak včera večer nepřiložil? Marně se snaží vzpomenout. Usilovně. Aby s překvapením zjistil, že si nepamatuje nejen, jestli zatopil, ale vlastně si vůbec nevybavuje celý včerejší večer.

„Poslouchám,“ zachrptí do telefonu. Hlas jak z hrobu.

„Tady Sucharda, kapitáne.“

Slyší ho, ale tak nějak zdálky. Pobaveně pozoruje zelené dlaždice koupelny, které se mu před očima natřásají jako pudink. Až si na ně musí chvilku sáhnout. Hlava mu třeští. Ze zrcadla čumí tvář neznámého starce se zorničkami o velikosti špendlíkové hlavičky. Asi to včera v tom pajzlu u Heleny sakra přehnal.

„Omlouvám se, že vás budím, ale nutně vás tady potřebujeme. Mohl byste okamžitě přijít na stanici?“

Neptá se. Za ty roky už si na noční budíčky zvykl. A aspoň ho ještě někdo potřebuje. Rychle si opláchne obličej ledovou vodou a nasouká se do včerejšího obleku přehozeného přes okraj prádelního koše. V předsíni u dveří poslepu nahmatá pověšený kabát. Má ještě vlhké konce rukávů. Nestihl od večera uschnout. Divné, ani si nepamatuje, že by včera sněžilo. Natáhne rukavice a bez pozdravu vyrazí do mrazivého horského rána.

Svítlí se ve všech oknech stanice. Všiml si dvou zaparkovaných černých oktávek s pražskou značkou. To bude něco hodně velkého, když se k nám uráčilo panstvo až z hlavního města. Už na něj čekají. Sucharda ho pozdraví kývnutím hlavy a pomůže mu z kabátu. Chová se rozpačitě, skoro divně. Jo, na velký případy si ještě musíš zvyknout, mladej. Těm tě naňáký škole nikdo nenaučí.

Sucharda si od něj vezme i rukavice a zdvořile otevře dveře do kanceláře. Kdo že ho to z těch pražskejch vševědů vytáhnul z postele před svítáním, aby z něj tahal rozumy? Teď jsem vám zase dobřej, co? Vychutnává si svou chvíli. Tak se jí nakonec přece dočkal!

Vstoupí rázně do rozsvícené místnosti. Nikdo. Jen dvě prázdné židle, jedna za psacím stolem, druhá před ním. Překvapeně se otočí na svého mladého kolegu. Ten za sebou právě

zavřel dveře kanceláře. Sleduje, jak Sucharda přejde místnost a trochu nejistě si sedne na židli za stolem.

„Posadte se, prosím, pane kapitáne. Musíme si promluvit. Dali mi šanci, abych váš výslech, zatím ten neoficiální samozřejmě, vedl já. Jako osoba zasvěcená do celé události. Pokud budeme všichni rozumní a dáme to tu spolu nějak dohromady, vedení se vám pokusí vyjít vstříc bez zbytečné medializace. Ale budete muset plně spolupracovat.“

5.30 / 83 dní od nalezení těla Terezie Velkové

VÝSLECH PODEZŘELÉHO

Ztuhlými prsty svírá hrnek s horkou kávou. Už druhý. Ta černá břечka s dávkou bahnitého lógru na dně mu pomalu rozjasňuje myšlenky.

Sucharda se na něj přes stůl dívá se soucitem. Snad i s obavami o mentální zdraví svého nadřízeného. Soucitný pohledy od zelenáčů, takhle si konec své kariéry teda nepředstavoval. Nedokáže se soustředit. Jeho myšlenky se vracejí stále jenom k ní. Anna doma ještě spí. Ještě jí nic neřekli. Až za dvě, za tři hodiny. Zazvoní telefon, ona ho zvedne, bude beze slova poslouchat, pak ho tiše položí a půjde si uvařit šípkový čaj s citronem. Jako každý jiný den.

Dozvěděl se už, jak v noci našli jeho auto. Odstavené u cesty. Dvířka u spolujezdce otevřená. Což by nebyl zas až takový problém, kdyby uvnitř někomu pravděpodobně neprostřelili hlavu. Jeho služební pistolí. To teda ještě není jisté, balistika bude chvíli trvat, ale projektil zarytý do zadní sedačky

odpovídá. Špinavá práce, krvavá jatka. Teď už ví, že si měl doma v předsíni ráno aspoň na chvíli rozsvítit. Možná by si všimnul... Jeho kabát a rukavice touhle dobou už budou na cestě do laboratoře. Tohle ještě nemůže vědět, ale expertiza za několik hodin potvrdí první výsledky. Na rukavicích bude prokázána vysoká koncentrace střelného prachu. Vlněný kabát má na sobě rozsáhlé krevní stopy a zbytky čísi mozkové tkáně. I ta balistika se nakonec potvrdí.

Krev na kabátu je samozřejmě lidská. Nula negativní. Komu patří? Nepochybuje o tom, že to už hodně brzy zjistí. Někdo někomu bude ráno doma chybět. On Anně ne.

Takže konec. Asi by měl zapírat. Jo, nějak tak se to dělá. Nebo aspoň tvrdit, jak si nic nepamatuje. Což je ostatně pravda, ale jakej vůl by mu ji sežral. Ani Sucharda.

Divný pocit. Nikdy by nevěřil, že bude v takové situaci tak chladný a vyrovnaný. Někomu vzal dnes v noci život, a ani neví komu. Vlastně ho to nezajímá. Před očima má jen Annu s červeným hrnkem plným šípkového čaje.

5 dní od nalezení těla Terezie Velkové

VYŠETŘOVÁNÍ

Studené nahé tělo ve studené nahé místnosti. Leží na kovovém pitevním stole s odtokovým otvorem pro tělesné tekutiny. Chladný kov pod jejími štíhlými údý studí již od pohledu. Ji už ale ne. Nevypadá, jako by spala, jak se tak rádo říká. Tuhle větu vždycky nesnášel. „Netrpěla. Vypadá, jako by jen usnula.“ Slabošský žvásty. Vypadá přesně tak, jak na tom je. Mrtvě.